

Aktivt medborgerskab

AarhusSomali møderække – foråret 2015

5 debatmøder arrangeret i samarbejde med FO-Aarhus

www.aarhusomali.dk

Rapport fra 3. møde d. 11.4.2015

Af Ole Jessen

Emne: Unge: Problemer mellem generationerne. Forskelle på at være opvokset i Danmark og at være kommet hertil som voksen, og hvad betyder forskellene. Radikalisering.

Oplæg: Jesper Holme, konsulent, Pædagogik og Integration, Børn og Unge, Aarhus Kommune.
Mohammed Aden og Abdikadir Ali Mursal, to aktive somaliske unge.

Deltagere: Fra AarhusSomali og somaliske foreninger: 13 deltagere

Jesper Holme arbejder til daglig ved Aarhus Kommune med forebyggelse af diskrimination, ekstremisme og radikalisering. Han fortalte, at han beskæftiger sig meget med inklusion og eksklusion, og han roste AarhusSomali - FO møderækken for at være "spot on" i forhold til diskussionerne om aktivt medborgerskab.

Ligesom Asim Latif, på det første debatmøde, talte Jesper Holme om identitet, om det der er fælles for alle i Aarhus, nemlig at vi er aarhusianere. Han har været i Minneapolis-St. Paul i USA på studietur mht. integration af somaliere. Han erfarede, at i USA præsenterer man sig som "Somali-Americans" eller "Minnesota-Americans". Mens man ikke hører nogle sige "somalisk-dansker" eller "somalisk-aarhusianer". Her taler vi om "somaliere".

"I USA har man en naturlig stolthed over at være somalier, samtidig med at man er stolt af at være amerikaner. Noget lignende hører man sjældent i Aarhus," sagde Jesper Holme.

Det vigtige er mødet

Jesper Holme fortalte, at han bliver sur, vred og ked af det, når han hører familie, venner og andre tale nedsættende og fortælle dårlige historier om somaliere i Danmark. Som regel kender de ingen somaliere selv, men de har deres viden fra medierne. Han talte om mødet, mellem etniske danskere og somaliere, som meget sjældent finder sted.

"Hvordan kommer vi ud og får det møde til at foregå mere end i dag? Det er oplagt, at vi søger trygheden, ved at være sammen med dem vi kender. Men vi har en udfordring i samfundet," sagde Jesper Holme.

Han beskrev, hvordan langt de fleste mennesker er sociale væsener, der har behov for at være i en social sammenhæng. Derfor er det naturligt, at man søger sammen med "sine egne", som når danskere bor sammen i USA og i Spanien.

"Mødet er vigtigt, men det er også svært. For her støder vi mod fordomme," sagde han.

Der er desværre diskrimination

Konsulenten fortalte, at han har besøgt mange af de somaliske foreninger i Aarhus og set det store og gode arbejde, der udføres.

"Men der er en stor uvidenhed blandt aarhusianere om det store præventive arbejde i

udfører i de somaliske foreninger,” sagde Jesper Holme.

Han berettede om et meget givtigt møde, han for nylig har haft med nogle somaliske kvinder i Aarhus. De fortalte ham bl.a. om diskrimination, de har været udsat for.

”Der er desværre diskrimination, og der foregår ting, der ikke skulle foregå i Aarhus,” sagde Jesper Holme.

Vi skal ikke stemple hinanden

Han talte også om børneopdragelse med de somaliske kvinder. Han synes, det er vigtigt for alle forældre at vide, hvad der skal til, for at man kan være medborger i Aarhus. Han synes desuden, det er vigtigt, hvordan generationerne spiller sammen.

Han advarede mod, at man stempler hinanden, sådan som det ofte sker. Men det gælder begge veje. Når unge somaliere har oplevet diskrimination, har han hørt dem kalde alle danskere for racister, hvilket er meget uheldigt, også selvom det måske er forståeligt.

Jesper Holme mente, at somaliere i Aarhus skal definere, hvad det er man vil. Derefter skal man få afklaret, om man kan det, og man skal forholde sig til de muligheder, der er, især mht. mødet med andre befolkningsgrupper. Man skal tage højde for de modstandere, der findes, og så skal man ende med at lave en handlingsplan.

Nederlag efter nederlag

Mohammed Aden er 26 år og er flyttet fra Haderslev, hvor han er opvokset, til Aarhus for at uddanne sig til socialrådgiver. Han synes, det har været svært med det danske sprog, ikke bare for ham selv.

”Når du ikke taler dansk ordentligt, så bruger du din knytnæve til at forsvare dig,” sagde han.

Han forklarede, at hans mor havde svært ved at hjælpe ham med lektierne, da hun ikke kunne dansk. Han fik nederlag efter nederlag og kunne ikke komme i gymnasiet. Først da en lærer troede på ham og støttede ham, fik han selvtilid, klarede sig bedre og kom i gymnasiet.

”Når jeg taler med unge somaliere, fortæller de, at det er svært for dem. De lider nederlag efter nederlag, og de har svært ved at få arbejde,” sagde Mohammed Aden.

Selv har han været ude for, at han ikke kunne få job registreret som somalier, men han fik det registreret som etiopier, som følge af hans fars oprindelse. Han har også være inde i sager, hvor arbejdsgivere ikke vil ansætte unge, udelukkende fordi de bor i Gellerup.

Bekymrede forældre

Mohammed Aden fortalte, at unge somaliere ofte taler bedre dansk end somalisk, nogle har ligefrem svært ved at tale somalisk. Samtidig har de unge en bedre forståelse for Danmark, end forældre-generationen har. Dette medfører, at forældrene bliver bekymrede over, at de unge mister den somaliske identitet, og forældrene bekymres over, at de mister de unge til det danske samfund. I panik tager nogle forældre de unge til Somalia i et halvt år. Men når de unge kommer tilbage, har de svært ved at finde deres identitet i det danske samfund.

Mohammed Aden oplever også, at selvom mange unge somaliere taler bedre dansk end somalisk, har de et stærkere tilknytningsforhold til Somalia. Det medfører, at de holder sig til deres eget samfund og kommer til at leve i et parallelsamfund.

Han mener, det er uhyre vigtigt, at forældrene motiverer de unge, især drengene, til at tage en uddannelse. Desuden skal de unge introduceres til foreningslivet, som f.eks. fodbold eller anden sport, hvorved de kan få et bedre netværk, der også omfatter danske unge.

Danmark er mit hjem

"Jeg er somalier, og det er jeg stolt af. Men Danmark er mit hjem, og jeg har lige så mange rettigheder som andre," siger Mohammed Aden.

Han synes at mange somaliere i Danmark har en alt for indelukket tankegang. Ligesom han kan kritiserer regeringen, kritiserer han også andre somaliske unge.

"Når nogle spørger mig, hvor jeg kommer fra, siger jeg 'Danmark'. Når nogle siger, jeg skal tage hjem, hvor jeg kommer fra, så spørger jeg, om jeg skal tage til Haderslev. Det er vigtigt at forstå, at vi er kommet her for at blive," sagde Mohammed Aden.

Vigtigt at blive ved og ved

Abdikadir Ali Mursal er uddannet ingeniør men har været ledig i et stykke tid. Han kom til Danmark i 90'erne, boede i Voldum i en del år, og han roser, at hele landsbyen bakkede op om ham og hans familie. Det betød, at han lærte at tale dansk i løbet af 5 måneder. Da han siden flyttede til Randers fik han hele tiden at vide, at der var en masse ting, han ikke kunne, fordi han var somalier.

Han mener, at hans oprindelse som somalier var medvirkende til, at han fik dårlige karakterer ved sin eksamen som ingeniør. Han var siden i jobpraktik i 5 måneder i en lille nystartet virksomhed, men da praktikken sluttede, blev der ansat en anden i hans job.

"Det er vigtigt, at man bliver ved og bliver ved, når der er noget man vil opnå," sagde Abdikadir Ali Mursal.

Debat om diskrimination og fordomme

Er der en grund til, at vi som somaliere i Danmark så ofte møder en mur? Sådan lød indledningen til debatten efter oplæggene. Der blev diskuteret fordomme og diskrimination, og de problemer som disse medfører. Det blev beskrevet således, at dette især er et problem i Danmark. Der blev også gjort opmærksom på, at mange af de gode historier om somaliere, bliver aldrig fortalt, f.eks. at mange somaliske piger klarer sig rigtig godt i uddannelses-systemet.

Der blev efterlyst flere etniske danskere til debatmøder som disse. Og så blev det kritiseret, at man smider urolige drenge ud af skolen, fordi man på den måde sender dem i retning af at blive radikaliserede.

Det blev problematiseret, at somaliere ofte klager over racisme og er i en offerrolle. Det blev på den baggrund efterlyst, hvad somalierne selv gør. Og der blev samtidig efterlyst et bedre samarbejde mellem somalierne indbyrdes og mellem somalierne og kommunen.

Til dette blev der sagt, at somalierne faktisk arbejder rigtig godt sammen på tværs af forskellige klaner og andre opdelinger.

Der blev slået til lyd for, at der bygges bro mellem somaliere og etniske danskere. Men samtidig blev det slået fast, at det er vigtigt for unge somaliere at fastholde den dobbelte identitet som både somaliere og danskere.